

Standpunkt, hvorpaa jeg befandt mig i 1840 og 1848. Jeg fordrer navnlig, og jeg troer, at der i Grundlovens Tilfagn om Communer- nes Selvbestyrelse under Statens Tilfyn lig- ger noget Andet og Mere og, om jeg maa tillade mig dette Udtryk, noget meget Forstand- digere og Nyttigere for Communerne end det, det foreliggende Udkast tillægger dem; men jeg erkjender paa den anden Side, at Hovedstaden hidtil har lidt i en saa høj Grad under en særdeles mangelfuld Communeordning, at Til- standen næsten nærmede sig til at blive utaale- lig, og at den Tilstand, den Ordning, det foreliggende Udkast vil medføre, dog er et Fremskridt og et Fremskridt, der ikke lidet vil kunne lette en endelig, tilfredsstillende Ordning. Under disse Omstændigheder skal jeg ganske vist ikke prøve paa, om det maatte være mu- ligt at tilbagedrive den foreliggende Lov; men jeg reserverer imod, at den antages for en tilfredsstillende Løsning af de herhenhørende Spørgsmaal, for en fyldestgjørende Besvarelse eller Opfyldelse af det Tilfagn, som Grund- loven har givet. Det er allerede naturligt, at det foreliggende Udkast ikke letteligen, især i dette Øieblik, vil kunne blive særdeles til- fredstillende. Desværre er Regjeringen ved denne Sag, som ved andre lignende, gaaet den gamle, meget ofte beklagelige Vej, at hen- vende sig til vedkommende Autoriteter med Op- fordring til dem om at gjøre Forslag om, hvorledes de selv skulle reformeres. Naar man nu husker paa, at Kjøbenhavns nærværende, meget uheldige communale Bestyrelse er ud- gaaet fra den meget lidet fristnede, i alt Fald meget lidet med Grundlovens Aand stemmende Communalanordning af 1840, da vil det vist- nok være for Meget at forlange, at der fra disse Autoriteter skulde udgaae et Forslag, der i Sandhed kunde være tilsvarende til det Løfte, som Grundloven har givet om, at det skulde være overladt Communerne at bestyre sig selv under Tilfyn af Staten. Jeg troer nu, som i 1848, at det vilde være nær- ved en fuldkommen Illusion at antage, at en Commune virkelig besidder den Samme tilkom- mende Selvbestyrelsesret, naar Communens Chef, naar Communens øverste Embedsmand, som her, er en af Regjeringen bekliffet. Jeg

troer, man forud kan sige, at allerede og alene derved vil der være noget Halvt og noget Utilkræfteligt i den hele Ordning, der vil gjøre, at Virkningen aldrig vil blive fyldestgø- rende. Jeg har imidlertid hørt af den ærede Minister, som fremlagde Loven, at deri være naturligtvis Alle enige, at Overpræsidenten maatte bekliffes af Regjeringen. Jeg maa af de Vittringer, der ere faldne ved Siden af mig, antage, at ogsaa det Medlem af Salen, der nu har havt Ordet (Rehmann), deri er enig; men jeg maa dog paaastaae, at det er ingen correct Udtydning af Grundlovens Tilfagn, naar man troer, at det Tilfyn, den fordrer og forbeholder for Staten, skulde medføre, at Lan- dets intelligenteste og vigtigste Chefsmagistrat nødvendigvis eller forstandigtvis burde være en af Regjeringen udnævnt. Det er min Overbeviisning, at man, naar man virkelig vilde communal Frihed, naar man virkelig vilde bidrage, hvad Staten kunde og hvad Staten i sin egen Interesse burde, til at den communale Frihed udviklede sig, da burde man netop i Landets første Commune, der fremfor enhver anden kan forudsættes og virkelig tør siges at have Kræfter til sin Disposition, der ikke vilde gjøre det vanskeligt for den at betræde den fuldstændige Frihedsbane, da burde man i denne begynde med at give den vigtigste af alle Rettigheder med Hensyn til det Forhold, hvorom her er Tale. Man har imidlertid ikke gjort det, og man har anført forskellige Be- tragtninger, der have talt for ikke at gjøre det. Jeg skal ikke vidtløstigt gaae ind paa disse Betragtninger; jeg skal blot indskrænke mig til at antyde, at det Tilfyn, som Grundloven for- udsætter og forbeholder for Statens Ved- kommende, som det i Motiverne selv er indrømmet, ret vel kunde skee Fyldest ved Tilstedeværelsen i Magistratscollegiet af en af Staten tilforordnet Embedsmand, uden at denne Embedsmand behøvede at være Chefsmagistrat. Jeg troer derhos, at de Stats- forretninger, de Forretninger for Staten, til Exempel Overøvrighedsforretningerne, der ere henlagte i Udkastet til Overpræsidenten, heller ikke paa nogen Maade vilde lide, om det ikke var Overpræsidenten, der udførte dem, men et af Magistratens andre Medlemmer, medens det